

Langesundskoggen

Vi tar det som en selvfølge at begrepet "Langesundskoggen" var godt kjent langs kysten, men når ble de bygget og hvordan så de ut? Ikke minst, - kan det finnes rester av slike båter? Hvor de ble bygget? I førstningen på Blokkhustangen. Båtbygger Ola Vestlending! Pris: 60 kroner. Tidspunkt: 1875 og utover ??

Nedenfor er det gjengitt noen linjer fra H. Dannevik og Jo van der Eyndens bok om Skagerakfiskerne:

Den spissgattete klinkbyggete båten, utstyrt med årer og seil, finner vi spor etter fra Flekkefjord til Hvaler: Sekseringen ved Flekkefjord, Listerbåten på Lista, Leirebåten eller

Snigsbåten ved Mandal, Søgnebåten ved Kristiansand, Grimstad/Arendals-sjektene, Risørsjektene, Langesundskoggen, Tenvikssnekka, Knivviksnekka og Hvalerbåten.

Skrogene var forskjellige, materialene kunne være eik på eik, furu på furu, og furu på eik, men likevel hadde de flere felles trekk som fører dem sammen i den syd-norske båtfamilie, og skiller seg ut fra Vestlandets og Nord-Norges mer tradisjonelle båtkonstruksjoner.

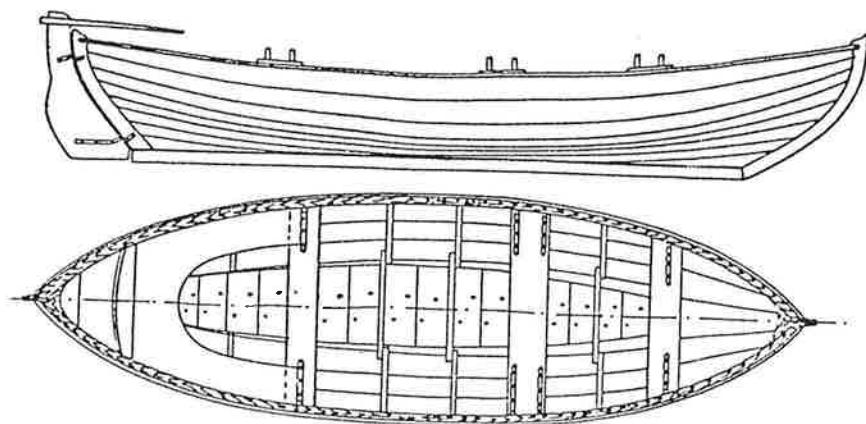
Men at det skjedde store forandringer i løpet av de neste hundre år kommer fram i et intervju av den 81 gamle fiskehandler Johan Olsen i Langesund i 1947. Johan Olsen forteller blant annet at da hans far i slutten av 1870-årene begynte som den første fiskehandler i Langesund, var fiskerne dårlig utstyrt både med redskaper og båter. Foruten noen små vad var

det mest snørefiske det gikk på, og båtene var prammer utstyrt med årer og seil, og lengre ut enn til Stråholmen var de aldri, og da måtte det være pent vær.

Men så kom der en kar her som hadde vært ute til sjøs i mange Herrens år, og han kom i land i Arendal, og så hadde han så mange gode klær med seg hjem at han byttet til seg en Arendalskogg, og den seilte han hit med ved hjelp av ei fillerye.

Ja sånn kom koggene (sjektene) hit, og da var jeg bare en guttunge. Og den første som begynte å bygge kogger her var Ola Vestlending på Blokkhustangen. Han tok 60 kroner for en kogg og 20 kroner for seila, og med de kunne de ligge ute med snøret hele vinteren, i sjørøyk og annen elendighet. De som hadde de største koggene lå helt ute på Svenørgrunnen etter helleflyndre, og de fikk mange svære flyndrer. Jeg var med far der ute og hentet engang, de hadde halt opp 18 stykker og de minste var vel på ca. 18 kilo. Også nede ved Risør var de fæle til å hale flyndre, men kunne ikke bli kvitt dem, og far der oppe og hentet og betalte 50 øre kiloen, - det husker jeg godt.»

Det er all grunn til å anta at Langesundskoggen lignet Arendalssjektet og derfor kan den ha sett slik ut:

Langesund 1.4.03

Karl Tore Gabrielsen